

технологічної сторін процесу формування інформаційно-аналітичної компетентності; інформаційно-аналітична компетентність майбутніх лікарів може бути сформована шляхом розробки й впровадження відповідної технології, що спрямована на використання ресурсів освітнього середовища медичного ВНЗ за допомогою застосування на аудиторних і позааудиторних заняттях найоптимальніших, із точки зору педагогічних задач, форм, методів і засобів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лобач Н. В. Інформаційно-аналітична компетентність майбутніх лікарів: критерії, показники та рівні сформованості / Н. В. Лобач // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2015. – Вип. 44. – С. 72–76.
2. Лобач Н. В. Педагогічні умови формування інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх лікарів у освітньому середовищі вищого медичного навчального закладу / Н. В. Лобач // Наукові записки. – Серія: Педагогічні науки. – Вип. 141. – Ч. 1. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. – С. 124–128.

REFERENCES

1. Lobach N. V. Informatsiyno-analitychna kompetentnist' maybutnikh likariv: kryteriyi, pokaznyky ta rivni sformovanosti [Information and analytical competence of future doctors: indicators, criteria and levels of formation]. Pedagogika vyshchoyi ta seredn'oyi shkoly, 2015, vol. 44. pp. 72–76.
2. Lobach N. V. Pedagogichni umovy formuvannya informatsiyno-analitychnoyi kompetentnosti maybutnikh likariv u osvith'omu seredovyshchi vyshchoho medychnoho navchal'noho zakladu [Pedagogical conditions of the formation of informational-analytical competence of future doctors in the educational environment of the higher medical educational institution]. Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky, vol. 141. Ch. 1. Kirovohrad: RVV KDPU im. V. Vynnychenka, 2015. pp. 124–128.

Стаття надійшла в редакцію 02.002.2018 р.

УДК 614.25:378.6:61-057.875

DOI 10.25128/2415-3605.18.1.12

МАРИНА САЄНКО

ORCID iD 0000-0001-6732-9239

saenko_marina@rambler.ru

викладач

Українська медична стоматологічна академія
вул. Шевченка, 23, м. Полтава

ЗМІСТ І СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Досліджено актуальні питання професійної компетентності майбутніх лікарів під час навчальної діяльності. Зважаючи на зміни в політичній, економічній, соціальній та культурній сферах нашої країни, ринок праці вимагає підготовки майбутніх фахівців, які би мали високий рівень знань, умінь та навичок роботи у конкретній галузі, могли приймати рішення у стандартних та нестандартних ситуаціях, нести відповідальність за них у своїй професійній діяльності. Відзначено, що у вищих навчальних закладах (ВНЗ) потрібно використовувати сучасні методи навчання, комп'ютерні технології, які би дали змогу розвивати активність, комунікативність, пізнавальну діяльність студента. В зв'язку з цим важливим питанням розвитку та становлення освіти є використання компетентнісного підходу. На основі огляду праць вітчизняних та зарубіжних науковців розглянуто різні підходи щодо визначення понять «компетенція», «компетентність», «професійна компетентність». Визначено теоретичні та практичні аспекти проблеми. Провівши огляд наукових робіт і проаналізувавши етичний кодекс лікаря, визначено зміст і структуру професійної компетентності майбутніх лікарів, серед яких виокремлено три основні компоненти: когнітивний (містить у собі сукупність знань про сутність та особливості роботи медичного працівника); мотиваційний (розглядається як складна система, що включає в себе потреби, ідеали, цілі, якими керується людська діяльність); особистісний (визначається сформованістю сукупності особистісних характеристик медичного працівника, від яких залежить ефективність його діяльності за фахом).

Ключові слова: компетенція, компетентність, професійна компетентність, медичний працівник, когнітивний компонент, мотиваційний компонент, особистісний компонент.

МАРИНА САЕНКО

saenko_marina@rambler.ru
преподаватель

Украинская медицинская стоматологическая академия
ул. Шевченка, 23, г. Полтава

СОДЕРЖАНИЕ И СТРУКТУРА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ

Исследуются актуальные вопросы профессиональной компетентности будущих врачей в процессе учебной деятельности. Учитывая изменения в политической, экономической, социальной и культурной сферах нашей страны, рынок труда требует подготовку высококвалифицированных специалистов, которые имели бы высокий уровень знаний, умений и навыков работы в конкретной области, могли бы принимать решения в стандартных и нестандартных ситуациях, несли бы ответственность за них в своей будущей профессиональной деятельности. Отмечено, что в вузах нужно использовать современные методы обучения, компьютерные технологии, которые позволяют развивать активность, коммуникабельность, познавательную деятельность студента. Поэтому важным вопросам развития и становления образования сегодня является использование компетентностного подхода. На основе обзора работ отечественных и зарубежных ученых рассмотрены различные подходы к определению понятий «компетенция», «компетентность», «профессиональная компетентность». Выделены теоретические и практические аспекты проблемы. Проведя обзор научных работ и проанализировав этический кодекс врача, определены содержание и структура профессиональной компетентности будущих врачей. Выделены три основных компонента: когнитивный (включает в себя совокупность знаний о сущности и особенностях работы медицинского работника); мотивационный (рассматривается как сложная система, включающая в себя потребности, идеалы, цели, которыми руководствуется человеческая деятельность); личностный (определяется совокупностью личностных характеристик медицинского работника, от которых зависит эффективность его деятельности по специальности).

Ключевые слова: компетенция, компетентность, профессиональная компетентность, медицинский работник, когнитивный компонент, мотивационный компонент, личностный компонент.

MARINA SAYENKO

Teacher
Ukrainian Medical Dentistry Academy
Shevchenko st., 23, Poltava

CONTENTS AND STRUCTURE OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE DOCTORS

The article investigates actual issues of future physicians' professional competence in the process of educational activity. According to the changes in the political, economic, and social spheres of our country, the labor market requires the training of highly skilled specialists who have a high level of knowledge, skills and competences in a particular industry, could make decisions in standard and non-standard situations, bear responsibility for them in the professional activity. Therefore, we need workers who are to use modern teaching methods, computer technologies at higher educational institutions, which would develop active, communicative, cognitive activity of the student. That is why the important issue of the development and formation of today's education is the use of a competent approach. The purpose of this article is to consider the professional competence essence of future physicians and to identify its component structure. The concept of "competence" in the article is considered from two points of view: in the learning process it is the result of learning, since in the process of studying any discipline, one who learns, internalize some competence, which are concrete knowledge and skills, acquires experience. Another point of view is professional activity, since it does not matter to the employer how the specialist carries out the process of solving the problem, he is not interested in what knowledge, skills and experience will be used by a specialists in solving a problem that arose before them, they are interested in a concrete result, that is why it is important that the specialists are ready and able to solve specific production problems and tasks. On the basis of the scientific works review given by domestic and

foreign scholars, different approaches to the definition of the concepts "competence" and "professional competence" are considered, as they are not yet sufficiently defined by psychological and pedagogical literature. In addition, the article highlights the theoretical and practical aspects of the problem. After reviewing the work of other scientists and analyzing the ethical code of the doctor, the content and structure of professional competence future physicians' are determined, among which three main components are distinguished: cognitive (includes a set of knowledge about the nature and characteristics of the medical work); motivational (considered as a complex system that includes needs, ideals, goals that guide human activity); personal (determined by the formation of a personality characteristics set of a medical works, on which the effectiveness of their activity in the specialty depend).

Keywords: *competence, competence, professional competence, medical worker, cognitive component, motivational component, personal component.*

Сьогодні в Україні відбуваються радикальні зміни в усіх сферах життя. Як і раніше, ринок праці вимагає підготовки фахівців, які би мали високий рівень знань, умінь та навичок роботи у своїй конкретній галузі. Випускники ВНЗ мають бути ініціативними, мобільними, прагнути до інноваційності, бути готовими до самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення в умовах швидкого розвитку нинішнього суспільства. Роботодавці чекають на компетентного працівника, для становлення якого у вищій школі потрібно використовувати сучасні методи навчання, комп'ютерні технології. Саме тому компетентнісний підхід, який потребує теоретичного та методичного забезпечення в різних галузях науки, є важливим питанням розвитку та становлення освіти.

Аналіз наукової літератури дає можливість стверджувати, що нині немає в науці єдиного підходу до визначення поняття «професійна компетентність». Цю проблему у своїх роботах розглядали як вітчизняні (О. В. Бондаревська, А. Д. Щекатунова, Т. С. Ціпан, Г. А. Кошонько, Л. В. Пляка, О. І. Літікова, М. М. Тесленко та ін.), так і зарубіжні (Б. С. Гершунський, А. І. Піскунов, О. В. Попова, Т. Г. Браже, Н. І. Запрудський, Д. Н. Узнадзе, В. П. Безухов, Н. І. Кузнецова, В. А. Сластьонін, М. К. Кабардов, А. І. Панарін, Н. В. Кузьміна, М. І. Лук'янова, А. К. Шаркова та ін.) вчені

Професійна компетентність медичного працівника досліджувалася у різних аспектах: формування професійної компетентності майбутніх молодших медичних працівників засобами проблемно-модульного навчання (Т. Кравцова), зміст і структура професійної компетентності майбутніх медичних сестер (Л. В. Назаренко, І. М. Мельничук), концептуальні основи формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі стоматології (Я. А. Кульбашна), формування професійної компетентності студента – майбутнього лікаря та провізора (О. М. Гуменюк) тощо.

Однак результати аналізу наукової літератури переконують, що проблема формування професійної компетентності у майбутніх лікарів ще недостатньо висвітлена.

Мета статті полягає у розкритті сутності поняття «професійна компетентність майбутніх лікарів» та визначенні її компонентної структури.

У сучасній практиці використовують термін «компетенція», що в перекладі з латинської «competentia» означає коло питань, в яких людина обізнана, тобто володіє пізнанням і досвідом. Компетентнісна людина в певній галузі володіє відповідними знаннями і здібностями, що дозволяє їй ґрунтовно судити про цю галузь і ефективно діяти в ній.

Для визначення поняття «компетенція» варто розглядати його з двох точок зору. Передусім, у навчальному процесі компетенція – це результати навчання. У процесі вивчення будь-якої дисципліни той, хто навчається, засвоює деяку компетенцію, тобто конкретні знання та вміння, набуває досвіду (можемо говорити про професійні якості) і демонструє під час цього особистісні якості: наполегливість, самостійність, відповідальність. У навчальному процесі компетенція, як результат навчання, характеризується інтегрованістю, адже відбувається поєднання теорії з практикою, злиття різних навчальних дисциплін, методів навчання і педагогічних технологій.

Інша точка зору – це професійна діяльність, адже роботодавцю неважливо, як фахівець вирішує проблему, його не цікавить, які знання, вміння та досвід він буде використовувати під час цього процесу. Роботодавця цікавить конкретний результат вирішення проблеми, тобто для нього важливим є те, щоб фахівці були готові та здатні вирішувати конкретні виробничі проблеми і завдання. Рівень готовності визначається системою знань, умінь, досвіду,

відповідальності, самостійності, наполегливості, сукупності професійних та особистісних якостей фахівця.

Компетентність розглядають як готовність фахівця на високому професійному рівні виконувати свої посадові та фахові обов'язки відповідно до сучасних теоретичних і практичних надбань і досвіду, наближених до світових вимог і стандартів. При цьому поняття компетентності містить набір знань, умінь, навичок і ставлень, що дає змогу особистості досягати професіоналізму.

У своїй роботі О. М. Марущак сформулювала означення компетентності як інтегрованої якості особистості, здатності продуктивно виконувати діяльність у певних соціально-значущих сферах, на основі здобутих знань, умінь, навичок, досвіду, ставлень та цінностей [5, с. 101].

І. А. Зязюн стверджує, що компетентність володіє властивістю системності у практиці професійної діяльності, має чітко визначену структуру, яка складається із певних рівнів. Це поняття дослідник розуміє як здатність вирішувати професійні завдання певного визначеного спрямування, що, безперечно, вимагає наявності у виконавця реальних знань, умінь і навичок, певного досвіду у тій чи іншій галузі. Вона виявляється у практиці професійної діяльності як системна характеристика і має чітко визначену структуру [3, с. 13–14].

Розглядаючи професійну підготовку майбутнього фахівця, виокремлюють поняття «професійна компетентність» – здатність співробітників виконувати завдання відповідно до заданих стандартів, самостійно приймати рішення, творчо розвиватися і самовдосконалюватися, сповідувати толерантне ставлення до оточуючих, уміти спілкуватися з людьми. У зв'язку з таким підходом до розуміння професійної компетентності виділяють два основні напрямки його тлумачення: здатність людини діяти відповідно до стандартів; характеристики особистості, що дозволяють їй досягати певних результатів у роботі.

Професійна компетентність аналізується багатьма дослідниками як сукупність особистісних якостей, знань, умінь, що забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності, її результатів, самопізнання та саморозвиток; як складне системне утворення, що є складовою будь-якої професійної діяльності і основою її майстерності та творчості.

У своїх дослідженнях М. Р. Мруга тлумачить поняття професійної компетентності лікаря як здатності фахівця від моменту початку професійної діяльності успішно (на рівні певного стандарту) виконувати завдання. Дослідниця вважає, що до цього поняття треба віднести вміння використовувати належні особисті якості, ґрунтуючись на власній внутрішній мотивації, ставленнях, моральних і етичних цінностях та досвіді, усвідомлюючи обмеження у своїх знаннях і вміннях та акумулюючи інші ресурси для їх компенсації, мобілізуючи для цього усі можливі знання, вміння, навички [6, с. 5–6].

Враховуючи специфіку професійної діяльності лікаря, М. М. Філоненко стверджує, що професійна компетентність базується на ключових професійних, комунікативних, дослідницьких та наукових навичках, серед яких нею виділені ключові: інформаційні, проєктувальні, комунікативні, креативні (творчі), соціальні, рефлексивні [7, с. 48–49].

Я. А. Кульбашна вважає, що професійна компетентність майбутнього стоматолога – це сукупність його особистісних якостей, кваліфікаційних знань, умінь, загальної культури, методичної майстерності, інтеграція яких у стоматологічній діяльності дає оптимальний результат. На думку вченої на перший план в сучасній освіті ставляться внутрішні мотиваційні фактори лікаря: особистісні якості, його загальна культура, управлінські та організаторські можливості, а кваліфікаційна компетентність, яка передбачає знання, вміння, навички зі спеціальності, висувається на другий план [4, с. 90].

З метою трактування сутності професійної компетентності лікаря та визначення її структурних елементів розглянуто вимоги, які ставляться до медичних працівників. Звертаємося передусім до визначення поняття «лікар» (медичний працівник) як фахівця-професіонала, сертифікованого відповідно до чинного законодавства України, який на підставі здобутих знань і опанованих умінь має всі права для здійснення діяльності у сфері охорони здоров'я. Проаналізувавши етичний кодекс лікаря, робимо висновки, що до основних принципів медичної етики та деонтології відносять: професійну незалежність лікаря, компетентність і сумлінність, чесність і порядність, домінантність інтересів пацієнтів тощо [2, с. 8–11].

Нас цікавлять компетентності майбутнього лікаря, тому зупинимося на цьому питанні детальніше. Складність професійних обов'язків лікаря вимагає від нього як високого рівня

професійної підготовки, так і фундаментальних знань теорії та практики медицини, опанування навичками, відповідними методами та прийомами лікарської діяльності.

Фахівцям у сфері медицини варто бути готовими до постійного оновлення та розширення інформації, а отже, до необхідності її опрацювання та запам'ятовування. Сучасний лікар повинен докладати необхідних зусиль до професійного самовдосконалення: підтримувати й удосконалювати свої знання та навички, в фаховій діяльності керуватися сучасними стандартами обстеження та лікування, користуватися лише науково підтвердженими даними, проявляти обачливість тощо. Професія лікаря вимагає бути компетентним у всіх загально медичних проблемах, питаннях невідкладної допомоги та термінальних станів.

У зв'язку з цим підготовка майбутніх фахівців в галузі охорони здоров'я є важливим завданням сучасної вищої медичної освіти в Україні. Виховання особистості, яка була би професійно та соціально активною, залежить від педагогів медичних ВНЗ, а насамперед від їх умінь застосовувати новітні методи, прийоми та форми навчальної роботи, які б активізували та зацікавили майбутніх фахівців в оволодінні професією лікаря. Щоб сформувавши компетентного випускника ВНЗ, необхідно використовувати активні методи навчання та технології, які б розвивали особистісну, пізнавальну та комунікативну активність студентів.

На основі проведеного теоретичного аналізу різних наукових підходів до визначення структури професійної компетентності майбутніх лікарів, нами виокремлено три компоненти професійної компетентності: когнітивний, мотиваційний, особистісний.

Когнітивний компонент відіграє важливу роль у формуванні професійної компетентності майбутніх медичних працівників, його значущість зумовлена рівнем фахової підготовки, характером впливу навчальної інформації на процес становлення професійного світогляду студентів, їх морально-етичних та естетичних поглядів і переконань, емоційно-ціннісного сприйняття сутності фахової діяльності. Він містить у собі сукупність знань студентів про сутність та особливості роботи медичного працівника, що є результатом активної навчально-пізнавальної їх діяльності.

Кожен медичний працівник повинен керуватися певними мотивами, бути особистістю, котра має такі властивості, як спрямованість, ціннісні орієнтації, установки, соціальні очікування, емоції, вольові якості тощо. Тому як одну з обов'язкових складових професійної компетентності майбутніх лікарів виокремлюємо мотиваційний компонент – складну систему, що включає в себе потреби, ідеали, цілі, якими керується людина в своїй діяльності. Від мотивації залежить активність особистості як у повсякденному житті, так і в опануванні необхідним рівнем професійної підготовки. Рівень фахової майстерності працівника залежить не лише від отриманих ним знань і вмінь у процесі навчання, а й від прагнення здобути належний рівень професійної підготовки, щоб досягти успіхів у роботі за фахом. У процесі підготовки майбутніх медичних працівників до професійного розвитку та зростання система мотивів виконує регулятивну функцію. Якщо у студентів відсутня мотивація досягти високого рівня готовності до професійної діяльності, то це негативно позначається на ефективності навчально-пізнавальних процесів. Тому в процесі професійної підготовки майбутніх лікарів перед викладачами ВНЗ окреслюється важливе завдання: створити мотиваційне навчальне середовище, в якому спільна діяльність суб'єктів навчально-виховного процесу спрямовуватиметься на формування у студентів стійких мотивів здобути освіту, що характеризується належним рівнем професійної компетентності. зазначимо, що висока ефективність спочатку навчальної, а потім і професійної діяльності майбутнього лікаря можлива лише за оптимальної мотивації, що зумовить підвищення рівня знань, умінь і навичок студента в ході професійної підготовки. Індивіди з високим рівнем мотивації більше працюють над власним самовдосконаленням і професійним становленням і, як правило, досягають кращих результатів.

Особистісний компонент професійної компетентності визначається сформованістю сукупності особистісних характеристик медичного працівника, які впливатимуть на ефективність його діяльності за фахом. Він включає реалізацію потреби професійного становлення і самовдосконалення шляхом опанування програмового та позапрограмового навчального матеріалу й набуття професійних знань, умінь і навичок; визначення професійних ідеалів для наслідування; прагнення до професійного самовдосконалення на основі опанування необхідних умінь і навичок для успішної діяльності; належна самооцінка (загальноосвітня та професійна); чіткі ціннісні орієнтації та професійна мета. І цей компонент професійної компетентності майбутніх лікарів потребує сформованості таких якостей особистості, як

спостережливість, відповідальність, співпереживання, врівноваженість, доброзичливість, толерантність та ін. Цей компонент дає змогу проявляти та відображати внутрішній світ людини, розкривати сутність особистості і формувати чіткі принципи, цінності життя і світосприйняття, розкривати ставлення студента до різних життєвих і фахових ситуацій та поведінку медичного працівника у вирішенні складних професійних завдань. Вказаний компонент чітко окреслює особисте ставлення лікаря до пацієнта і його родини, співробітників, керівників і підлеглих, формує певні комунікативні принципи продуктивної співпраці, дає можливість налагоджувати оптимальні професійні взаємини.

Отже, говорячи про професійну компетентність лікаря, варто розуміти, що це поняття включає в себе теоретичну та практичну підготовку фахівця, яка сформована на основі особистісних та професійно важливих якостей; це наявність професійних знань, умінь та навичок роботи у медичній сфері; наявність відповідної культури мовлення, стилю спілкування з пацієнтами, ціннісних орієнтацій, аналітичних та прогностичних здібностей, що дає можливість фахівцеві кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати роботу або поставлені перед ним професійні завдання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балл Г. О. Про психологічні засади формування готовності до професійної праці / Г. О. Балл // Психолого-педагогічні проблеми професійної освіти; під ред. І. А. Зязюна. – К., 1994. – С. 48–56.
2. Етичний кодекс лікаря України // Український медичний часопис. – 2009. – № XI–XII. – С. 8–11.
3. Зязюн І. А. Філософія педагогічної якості в системі неперервної освіти / І. А. Зязюн. // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2005. – № 25. – С. 13–18.
4. Кульбашна Я. А. Концептуальні основи формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі стоматології / Я. А. Кульбашна // Освітлогічний дискурс. – 2014. – № 2. – С. 86–96.
5. Марущак О. М. Поняття компетентності у педагогічній діяльності / О. М. Марущак // Креативна педагогіка: наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки «Полісся». – Житомир, 2016. – Вип. 11. – С. 97–108.
6. Мруга М. Р. Структурно-функціональна модель професійної компетентності майбутнього лікаря як основа діагностування його фахових якостей: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / М. Р. Мруга. – К., 2007. – 24 с.
7. Філоненко М. М. Проектування навчальних занять у системі вищої медичної освіти на основі компетентнісного підходу / М. М. Філоненко // Медична освіта: наук.-практ. журнал. – 2016. – № 1 (69). – С. 47–49.

REFERENCES

1. Ball G. O. Pro psy`xologichni zasady` formuvannya gotovnosti do profesijnoyi praci [On the psychological principles of the formation of readiness to professional work]. Psy`xologo-pedagogichni problemy` profesijnoyi osvity, Pid red. I.A. Zyazyuna, Kiev, 1994, pp. 48–56.
2. Ety`chny`j kodeks likarya Ukrayiny` [The ethical code of the doctor of Ukraine]. Ukrayins`ky`j medy`chny`j chasopy`s, 2009, no. XI–XII, pp.8–11.
3. Zyazyun I. A. Filosofiya pedagogichnoyi yakosti v sy`stemi neperervnoyi osvity` [Philosophy of pedagogical quality in the system of continuous education]. VISNY`K Zhy`tomy`rs`kogo derzhavnogo universy`tetu imeni Ivana Franka, 2005, no. 25, pp. 13–18.
4. Kul`bashna Ya. A. Konceptual`ni osnovy` formuvannya profesijnoyi kompetentnosti majbutnix faxivciv u galuzi stomatologiyi [Conceptual basis for the formation of professional competence of future specialists in the field of dentistry]. Osvitologichny`j dy`skurs, 2014, no. 2, pp. 86–96.
5. Marushhak O. M. Ponyattya kompetentnosti u pedagogichnij diyal`nosti [Concept of competence in pedagogical activity]. Kreaty`vna pedagogika, Akademiya mizhnarodnogo spivrobitny`czstva z kreaty`vnoyi pedagogiky` «Polissya», Zhytomyr, 2016. Vol. 11, pp. 97–108.
6. Mruga M. R. Struktumo-funkcional`na model` profesijnoyi kompetentnosti majbutn`ogo likarya yak osnova diagnostuvannya jogo faxovy`x yakostej. Avtoref. dy`s. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk: specz. 13.00.04. «Teoriya ta metody`ka profesijnoyi osvity`» [Structural-functional model of professional competence of the future doctor as the basis for diagnosing his professional qualities]. Kiev, 2007. 24 p.

7. Filonenko M. M. Proektuvannya navchal'ny'x zanyat' u sy'stemi vy'shhoi medy'chnoyi osvity' na osnovi kompetentnisiogo pidxodu [Designing of training sessions in the system of higher medical education on the basis of a competent approach]. Medy'chna osvita: naukovo prakty'ch. Zhurnal, 2016, no. 1(69), pp. 47–49.

Стаття надійшла в редакцію 10.02.2018 р.

УДК 796.071.4 (71) 001.36 (045)

DOI 10:25128/2415-3605.18.1.13

АЛИСА ЗАХАРИНА

ID ORCID <http://orcid.org/0000-0003-4184-1140>

alisa201088@gmail.com

старший викладач

Класичний приватний університет

вул. Жуковського, 70-Б, м. Запоріжжя

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ДО АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕКРЕАЦІЙНО- ОЗДОРОВЧІЙ СФЕРІ

Вказано, що сучасні умови освіти зумовлюють потребу у фахівцях, підготовлених до розробки, планування і здійснення туристичного дозвілля. Доведено актуальність і доцільність дослідження формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері. Зазначено, що вони повинні мати такі якості, як комунікативність, відповідальність, самостійність, професійна мобільність, активність та креативність, володіти широким кругозором, інтелектом, міжкультурною компетентністю та стриманістю до інших культур, бути творчими та активними особами. На основі аналізу літературних джерел проаналізовано питання сучасного стану формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері. Використано результати анкетного опитування 171 студента вищих навчальних закладів (ВНЗ) України. Наведено результати відповідей студентів щодо формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері. Зазначено, що анімаційні програми повинні включати в себе спортивні змагання, спортивні шоу, танцювальні вечори, карнавали і театралізовані вистави, що сприятиме відновленню соматичного здоров'я та забезпечуватиме підтримку рівня фізичного розвитку і відновлення емоційного комфорту. Вказано, що формування готовності майбутніх фахівців з туризму повинно бути спрямоване на оволодіння навичками проведення анімаційних програм, заснованих на таких видах рухової активності, як оздоровчий фітнес, рухові ігри, рекреаційні ігри, спортивні ігри, заняття силової спрямованості та аквааеробіка.

Ключові слова: туризм, формування готовності, анімаційна діяльність, програми, навички.

АЛИСА ЗАХАРИНА

старший преподаватель

Классический приватный университет

ул. Жуковского, 70-Б, г. Запорожье

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ ПО ТУРИЗМУ К АНИМАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕКРЕАЦИОННО-ОЗДОРОВИТЕЛЬНОЙ СФЕРЕ

Указано, что современные условия образования обуславливают потребность в специалистах, подготовленных к разработке, планированию и осуществлению туристического досуга. Доказана актуальность и целесообразность выбранной проблемы исследования формирования будущих специалистов по туризму к анимационной деятельности в рекреационно-оздоровительной сфере, должны иметь такие качества, как коммуникабельность, ответственность, самостоятельность, профессиональную мобильность, активность и креативность, отличаться широким кругозором, интеллектом, межкультурной компетентностью, сдержанностью к другим культурам, быть